

(मराठी रुपांतर)

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

३) सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२०)

अ) निश्चलनिकरण म्हणजे काय? भारतातील निश्चलनिकरणाची प्रमुख उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) 'भारतातील निश्चलनिकरण ही अंतरराष्ट्रीय आर्थिक इतिहासातील एक अभूतपूर्व घटना आहे.' सांगा.

क) निश्चलनिकरणाचे दीर्घकालीन फायदे स्पष्ट करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२०)

अ) भारतात प्रतिचक्रीय राजकोषीय धोरणाची गरज आहे का? चर्चा करा.

ब) राजकोषीय जबाबदारी नियमाने (FRL) भारतात वित्तीय शिस्तीत सुधारणा होईल- स्पष्ट करा.

क) भारतातील १९९४ ते २०१४ पासूनच्या तूटीमधील कल स्पष्ट करा.

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२०)

अ) UBI समर्थनार्थ संकल्पनात्मक तर्क स्पष्ट करा.

ब) UBIच्या यशस्वीतेकरीता पूर्व अटी स्पष्ट करा.

मुळे वित्तीय सर्वसमावेशकता सुधारू शकते का? विवेचन करा.

प्र. ४) की कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२०)

एकांकेंद्राभिमुखता म्हणजे काय? भारतातील उत्पन्नाची एकांकेंद्राभिमुखता स्पष्ट करा.
 भारतातील आरोग्य निकष (आयुर्मान व बालमृत्यू दर) एकांकेंद्राभिमुखता होत असतांना
 राष्ट्रीय पातळीच्या तुलनेत सुधारणांसाठी वाव आहे का? स्पष्ट करा.

भारतातील उपभोग खर्च एकांकेंद्राभिमुखता/तफावत स्पष्ट करा.

प्र. ५) हा (कोणत्याही दोन)

(२०)

दल अर्थव्यवस्था प्रोत्साहनासाठी योजलेले उपाय

चे अंदाजपत्रक प्रक्रियेवरील परिणाम

समर्थनार्थ मुद्दे

क्षमता दर अपवादात्मक कामगिरी

क) UBI मुळे वित्तीय सर्वसमावेशकता सुधारू शकते का? विवेचन करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२०)

- अ) एककेंद्राभिमुखता म्हणजे काय? भारतातील उत्पन्नाची एककेंद्राभिमुखता स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील आरोग्य निकष (आयुर्मान व बालमृत्यू दर) एककेंद्राभिमुखता होत असतांना आंतरराष्ट्रीय पातळीच्या तुलनेत सुधारणांसाठी वाव आहे का? स्पष्ट करा.
- क) भारतातील उपभोग खर्च एककेंद्राभिमुखता/तफावत स्पष्ट करा.

प्र. ५) टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

(२०)

- अ) डिजिटल अर्थव्यवस्था प्रोत्साहनासाठी योजलेले उपाय
- ब) FRLचे अंदाजपत्रक प्रक्रियेवरील परिणाम
- क) UBI समर्थनार्थ मुद्दे
- ड) जननक्षमता दर अपवादात्मक कामगिरी